

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP AMSTERDAM

Per e-mail: consultatie-wet-en-regelgeving@nba.nl

Rotterdam, 3 mei 2021

Kenmerk: brNBast315COSwg/PE/MdJ

Reactie op consultatiedocument 'Vertaling herziene Standaard 315 en wijzigingen in andere Standaarden van de NV COS'

Geachte heer/mevrouw,

Ernst & Young Accountants LLP heeft kennis genomen van het consultatiedocument 'Vertaling herziene Standaard 315 en wijzigingen in andere Standaarden van de NV COS'. Graag maken wij gebruik van de gelegenheid hierop te reageren.

In algemene zin vraagt Ernst & Young Accountants LLP aandacht voor een aantal onderwerpen naar aanleiding van de consultatie:

- ▶ We vinden het goed om te zien dat er meer nadruk wordt gelegd op de schaalbaarheid van risico-inschattingswerkzaamheden. Verschillende keren wordt er verwezen naar het feit dat de interne beheersingsmaatregelen voor minder complexe entiteiten minder formeel worden uitgevoerd dan bij complexe entiteiten. Echter zien wij in de praktijk dat weinig teams steunen op interne beheersingsmaatregelen aangezien zij het gevoel hebben dat een interne beheersingsmaatregel aan alle formaliteiten moet voldoen vooraleer hierop kan gesteund worden. Dit gevoel is gegroeid door de terugkoppeling van inspecties in de afgelopen jaren. Is de NBA voornemens om hierover om meer duidelijkheid te verschaffen hoe wij hier in de praktijk mee om kunnen gaan?
- ▶ Als onderdeel van paragraaf 14 is opgenomen dat risico-inschattingswerkzaamheden onder andere waarnemingen en inspecties omvatten. Als gevolg COVID-19 hebben wij met noodzakelijke controles op afstand ondervonden dat dit een nieuwe dimensie geeft aan de mix van controlewerkzaamheden. Ook na de huidige situatie door COVID-19 zullen accountants expliciet stilstaan bij de vraag of alle werkzaamheden op locatie moeten plaatsvinden of ook deels op afstand kunnen worden uitgevoerd. Vanuit dit oogpunt vragen wij meer guidance in hoeverre virtuele waarnemingen voldoende zijn ter ondersteuning van onze risico-inschattingswerkzaamheden.

Consultatievragen

Onze reactie op de consultatievragen is als volgt:

1. Heeft u specifieke opmerkingen bij de vertaling van de wijzigingen in Standaard 315 en de vertaling van de wijzigingen in andere Standaarden?	Ja, zie overzicht in bijlage
2. Zijn de wijzigingen in deze Standaarden toepasbaar in uw omgeving ? Zo niet, wat is daarvoor de reden?	Ja
3. Vindt u dat er specifieke guidance nodig is voor het mkb? Zo ja, op welke gebieden en kunt u toelichten waarom dit nodig is?	Ja, zie de algemene opmerking inzake schaalbaarheid hierboven
4. Kunt u zich vinden in de voorgestelde ingangsdatum?	Ja

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

w.g. mr. drs. F.H.E. van Hoek RA

w.g. prof. dr. P.W.A. Eimers RA

Bijlage: Opmerkingen bij de vertaling van Standaard 315 en wijzigingen in andere Standaarden van de NV COS

Bijlage

Opmerkingen bij de vertaling van Standaard 315 en wijzigingen in andere Standaarden van de NV COS.

Artikel nummer	Huidige tekst	Voorstel aanpassing
6	Risico's op een afwijking van materieel belang die door de accountant zijn geïdentificeerd en ingeschat, omvatten zowel afwijkingen die het gevolg van zijn fouten of van fraude.	Risico's op een afwijking van materieel belang die door de accountant zijn geïdentificeerd en ingeschat, omvatten zowel afwijkingen die het gevolg <u>zijn</u> van zijn fouten of van fraude.
12 lid f	Inherente risicofactoren - Kenmerken van gebeurtenissen of omstandigheden die de vatbaarheid voor afwijkingen beïnvloeden, die het gevolg zijn van fraude of fouten, van een bewering met betrekking tot een transactiestroom, rekeningsaldo of toelichting, voordat rekening wordt gehouden met interne beheersingsmaatregelen.	Inherente risicofactoren - Kenmerken van gebeurtenissen of omstandigheden die de vatbaarheid voor afwijkingen, <u>die het gevolg zijn van fraude of fouten</u> , beïnvloeden, die het gevolg zijn van fraude of fouten , van een bewering met betrekking tot een transactiestroom, rekeningsaldo of toelichting, voordat rekening wordt gehouden met interne beheersingsmaatregelen.
34	Als de accountant niet van plan is om de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen te toetsen, dient zijn inschatting van het interne beheersingsrisico zodanig te zijn dat de inschatting van het risico op een afwijking van materieel belang hetzelfde is als de inschatting van inherent risico.	Als de accountant niet van plan is om de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen te toetsen, dient zijn inschatting van het interne beheersingsrisico zodanig te zijn dat de inschatting van het risico op een afwijking van materieel belang hetzelfde is als de inschatting van het inherente risico.
38 lid a	De bespreking tussen het opdrachtteam en de significante beslissingen die zijn genomen;	De bespreking tussen <u>binnen</u> het opdrachtteam en de significante beslissingen die zijn genomen;
A10	Significantie kan worden overwogen door na te gaan in hoeverre inherente risicofactoren van invloed zijn op de waarschijnlijkheid dat een afwijking voorkomt en de orde van grootte van de potentiële afwijking indien die afwijking zou voorkomen.	Zin laten inspringen
A11	De risico's op een afwijking van materieel belang die moeten worden geïdentificeerd en ingeschat, omvatten zowel die het gevolg zijn van fraude als die welke het gevolg zijn van fouten en beide worden in deze Standaard behandeld.	De risico's op een afwijking van materieel belang die moeten worden geïdentificeerd en ingeschat, omvatten zowel die <u>welke</u> het gevolg zijn van fraude als die welke het gevolg zijn van fouten en beide worden in deze Standaard behandeld.

Artikel nummer	Huidige tekst	Voorstel aanpassing
A11	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Standaard 54016 met betrekking tot schattingen; ▶ Standaard 55022 met betrekking tot relaties en transacties met verbonden partijen; ▶ Standaard 57017 met betrekking tot continuïteit; en ▶ Standaard 60018 met betrekking tot financiële overzichten van de groep. 	16, 22, 17, 18 weergeven als voetnoten
A15	Ongeacht de informatiebron houdt de accountant rekening met de relevantie en betrouwbaarheid van de informatie die moet worden gebruikt als controle-informatie in overeenstemming met Standaard 500.	Zin laten inspringen
A30	Echter, de vereisten en toepassingsgerichte teksten in Standaard 520 kunnen bruikbare leidraden bieden aan de accountant bij het uitvoeren cijferanalyses als onderdeel van de risico-inschattingswerkzaamheden.	Echter, de vereisten en toepassingsgerichte teksten in Standaard 520 kunnen bruikbare leidraden bieden aan de accountant bij het uitvoeren van cijferanalyses als onderdeel van de risico-inschattingswerkzaamheden.
A31 voorbeeld	De accountant kan een spreadsheet gebruiken om een vergelijking te maken van de werkelijk vastgelegde bedragen ten opzichte van gebudgetteerde bedragen, of kan een meer geavanceerde maatregel uitvoeren door gegevens uit het informatiesysteem van de entiteit te extraheren en deze gegevens verder analyseren met behulp van visualisatietechnieken om transactiestromen, rekeningsaldi of toelichtingen te identificeren waarvoor verdere specifieke risico-inschattingswerkzaamheden gerechtvaardigd kunnen zijn.	De accountant kan een spreadsheet gebruiken om een vergelijking te maken van de werkelijk vastgelegde bedragen ten opzichte van gebudgetteerde bedragen, of kan een meer geavanceerde maatregel uitvoeren door gegevens uit het informatiesysteem van de entiteit te extraheren en deze gegevens verder te analyseren met behulp van visualisatietechnieken om transactiestromen, rekeningsaldi of toelichtingen te identificeren waarvoor verdere specifieke risico-inschattingswerkzaamheden gerechtvaardigd kunnen zijn.
A38	Andere relevante informatiebronnen omvatten: <ul style="list-style-type: none"> ▶ de werkzaamheden van de accountant met betrekking tot aanvaarding of continuering van de cliëntrelatie of de controleopdracht in overeenstemming met Standaard 220, inclusief de conclusies die hierover zijn getrokken; 	25 weergeven als voetnoot

Artikel nummer	Huidige tekst	Voorstel aanpassing
A40	die bijzondere soorten transacties en andere gebeurtenissen of rekeningsaldi (en daarmee samenhangende toelichtingen) waar de accountant moeilijkheden ondervond bij met het uitvoeren van de noodzakelijke controlewerkzaamheden, bijvoorbeeld vanwege hun complexiteit.	die bijzondere soorten transacties en andere gebeurtenissen of rekeningsaldi (en daarmee samenhangende toelichtingen) waar de accountant moeilijkheden ondervond bij met het uitvoeren van de noodzakelijke controlewerkzaamheden, bijvoorbeeld vanwege hun complexiteit.
A43	Een professioneel-kritische instelling is noodzakelijk voor de kritische inschatting van controle-informatie en een robuuste en open opdrachtteam bespreking, ook voor doorlopende controles, kan leiden tot verbeterde identificatie en inschatting van de risico's op een afwijking van materieel belang.	Een professioneel-kritische instelling is noodzakelijk voor de kritische inschatting van controle-informatie en een robuuste en open opdrachtteam bespreking, ook voor doorlopende controles, <u>en</u> kan leiden tot verbeterde identificatie en inschatting van de risico's op een afwijking van materieel belang.
A51	het opzetten en uitvoeren van verdere controlewerkzaamheden om voldoende en geschikte controle te verkrijgen in overeenstemming met Standaard 330; en	het opzetten en uitvoeren van verdere controlewerkzaamheden om voldoende en geschikte controle- <u>informatie</u> te verkrijgen in overeenstemming met Standaard 330; en
A56	het eigendom en relaties tussen eigenaren en andere mensen of entiteiten, inclusief verbonden partijen. Dit inzicht kan helpen om te bepalen of transacties met verbonden partijen op passende wijze zijn geïdentificeerd, verantwoord en voldoende toegelicht in de financiële overzichten; ³¹	31 weergeven als voetnoot
A72	Voor de controles van entiteiten in de publieke sector kan er bepaalde wet-of regelgeving zijn die van invloed is op de activiteiten van de entiteit. Dergelijke elementen kunnen een essentiële overweging zijn bij het verwerven van inzicht de entiteit en haar omgeving.	Voor de controles van entiteiten in de publieke sector kan er bepaalde wet-of regelgeving zijn die van invloed is op de activiteiten van de entiteit. Dergelijke elementen kunnen een essentiële overweging zijn bij het verwerven van inzicht <u>in</u> de entiteit en haar omgeving.
A109	het potentieel voor fraude heeft beschouwd bij het overwegen van de risico's om de doelstellingen van de entiteit te bereiken. ³⁷	37 weergeven als voetnoot
A177	Verzoek om inlichtingen alleen is echter niet voldoende voor dergelijke doeleinden.	Zin laten inspringen

Artikel nummer	Huidige tekst	Voorstel aanpassing
A184	Deze informatie stelt de accountant in staat om een oordeel geven over de financiële overzichten bij een aanvaardbaar laag niveau van controlerisico.	Deze informatie stelt de accountant in staat om een oordeel te geven over de financiële overzichten bij een aanvaardbaar laag niveau van controlerisico.
A188	Bij het identificeren en inschatten van de risico's op een afwijking van materieel belang gebruikt de accountant beweringen om rekening houden met de verschillende soorten potentiële afwijkingen die kunnen voorkomen.	Bij het identificeren en inschatten van de risico's op een afwijking van materieel belang gebruikt de accountant beweringen om rekening te houden met de verschillende soorten potentiële afwijkingen die kunnen voorkomen.
A190 lid a ii	Volledigheid - alle transacties en gebeurtenissen die hadden moeten worden vastgelegd, zijn ook vastgelegd en alle daarop betrekking toelichtingen die hadden moeten worden opgenomen in de financiële overzichten, zijn opgenomen;	Volledigheid - alle transacties en gebeurtenissen die hadden moeten worden vastgelegd, zijn ook vastgelegd en alle daarop betrekking hebbende toelichtingen die hadden moeten worden opgenomen in de financiële overzichten, zijn opgenomen;
A216	In omstandigheden waarin risico's op een afwijking van materieel belang worden geïdentificeerd als risico's op het niveau van de financiële overzichten vanwege hun diepgaande invloed op een aantal beweringen en identificeerbaar zijn met specifieke beweringen, is van de accountant vereist om rekening houden met die risico's bij het inschatten van het inherente risico voor risico's op een afwijking van materieel belang op het niveau van beweringen.	In omstandigheden waarin risico's op een afwijking van materieel belang worden geïdentificeerd als risico's op het niveau van de financiële overzichten vanwege hun diepgaande invloed op een aantal beweringen en identificeerbaar zijn met specifieke beweringen, is van de accountant vereist om rekening te houden met die risico's bij het inschatten van het inherente risico voor risico's op een afwijking van materieel belang op het niveau van beweringen.
A221	De accountant houdt bij de inschatting ook rekening met de relatieve effecten van inherente risicofactoren bij het inschatten van inherent risico.	De accountant houdt bij de inschatting ook rekening met de relatieve effecten van inherente risicofactoren bij het inschatten van inherente risico's.
Algemeen	Risico's waarvoor gegevensgerichte werkzaamheden alleen geen voldoende en geschikte controle-informatie verschaffen	In de standaard wordt 'risks for which substantive procedures alone do not provide sufficient appropriate audit evidence' niet consistent vertaald met 'Risico's waarvoor gegevensgerichte werkzaamheden alleen geen voldoende en geschikte controle-informatie verschaffen' dan wel 'Risico's waarvoor gegevensgerichte werkzaamheden alleen niet voldoende en geschikte controle-informatie verschaffen'.

Artikel nummer	Huidige tekst	Voorstel aanpassing
A238	Standaard 230 geeft aan dat, hoewel er misschien geen standaardmanier is waarop de uitoefening van een professioneel-kritische instelling door de accountant is gedocumenteerd, de controledocumentatie niettemin informatie kan leveren over de uitoefening van een professioneel-kritische instelling van de accountant.	Standaard 230 geeft aan dat, hoewel er misschien geen standaard manier is waarop de uitoefening van een professioneel-kritische instelling door de accountant is gedocumenteerd, de controledocumentatie niettemin informatie kan leveren over de uitoefening van een professioneel-kritische instelling van de accountant.